

POSTANOWIENIE

7 maja 2026 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Jacek Grela

na posiedzeniu niejawnym 7 maja 2026 r. w Warszawie

w sprawie z wniosku M.W.

z udziałem A.J.

o podział majątku wspólnego,

na skutek skargi kasacyjnej M.W.

od postanowienia Sądu Okręgowego w Gorzowie Wielkopolskim

z 6 listopada 2024 r., V Ca 620/23,

**odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,
pozostawiając rozstrzygnięcie o kosztach postępowania
kasacyjnego w orzeczeniu kończącym sprawę.**

UZASADNIENIE

Postanowieniem wstępnym z 14 sierpnia 2023 r. Sąd Rejonowy w Strzelcach Krajeńskich ustalił skład majątku objętego wspólnością majątkową małżeńską wnioskodawcy M.W. oraz uczestniczki postępowania A.J.

Postanowieniem z 6 listopada 2024 r. Sąd Okręgowy w Gorzowie Wielkopolskim oddalił obie apelacje.

W skardze kasacyjnej wnioskodawca, jako uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania, wskazał na przesłankę przedsądu przewidzianą w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.

Zdaniem skarżącego w sprawie występują istotne zagadnienia prawne.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

W judykaturze już wielokrotnie wypowiedano się na temat charakterystyki skargi kasacyjnej (zob. postanowienie SN z 13 czerwca 2018 r., II CSK 71/18). Wskazano tam m.in., że skarga kasacyjna została ukształtowana w przepisach kodeksu postępowania cywilnego jako nadzwyczajny środek zaskarżenia, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa, jednolitości orzecznictwa oraz prawidłowej wykładni, a także w celu usunięcia z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń umożliwiający rozpoznanie sprawy w kolejnej instancji sądowej.

Koniecznej selekcji skarg pod kątem realizacji tego celu służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowiona w art. 398⁹ k.p.c., w ramach której Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny skargi kasacyjnej. Ten etap postępowania przed Sądem Najwyższym jest ograniczony - co należy podkreślić - wyłącznie do zbadania przesłanek przewidzianych w art. 398⁹ § 1 pkt 1 - 4 k.p.c., nie zaś merytorycznej oceny skargi kasacyjnej. W razie spełnienia co najmniej jednej z tych przesłanek, przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest usprawiedliwione.

Istotnym zagadnieniem prawnym w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. jest zagadnienie objęte podstawami kasacyjnymi, doniosłe z punktu widzenia rozstrzygnięcia sprawy i nierozwiązane dotąd w orzecznictwie, którego wyjaśnienie może się przyczynić do rozwoju prawa. Powołanie się przez skarżącego na takie zagadnienie wymaga jego sformułowania oraz uzasadnienia występowania w sprawie (zob. postanowienia SN: z 28 listopada 2003 r., II CK 324/03; z 7 czerwca 2005 r., V CSK 3/05; z 13 lipca 2007 r., III CSK 180/07; z 22 listopada 2007 r., I CSK 326/07; z 26 września 2005 r., II PK 98/05; z 10 maja 2019 r., I CSK 627/18).

Należy wskazać, że współcześnie zasadniczo nie budzi wątpliwości dopuszczalność przesunięć majątkowych prowadzących do rozporządzenia przedmiotem wchodzącym w skład majątku wspólnego na rzecz współmałżonka, do jego majątku osobistego (w tej kwestii zob. szerzej uchwałę 7 sędziów SN z 10

kwietnia 1991 r., III CZP 76/90). Umowy takie są ważne, chyba że z okoliczności wynika, np. w związku z objęciem umową w zasadzie wszystkich składników majątku wspólnego, że mają one na celu obejście zakazu unormowanego w art. 35 k.r.o. (zob. wyrok SN z 28 marca 2019 r., I CSK 13/18).

Natomiast nabycie określonej rzeczy z majątku osobistego małżonka do jego majątku osobistego musi wynikać wyraźnie nie tylko z oświadczenia współmałżonka, ale także - i to przede wszystkim - z całokształtu okoliczności istotnych prawnie z punktu widzenia przepisów k.r.o. (zob. wyroki SN: z 17 maja 1985 r., III CRN 119/85 i z 9 stycznia 2001 r., II CKN 1194/00, postanowienia SN: z 6 lutego 2003 r., IV CKN 1721/00, z 18 stycznia 2008 r., V CSK 355/07, oraz z 30 stycznia 2009 r., II CSK 450/08).

Biorąc to pod uwagę Sąd Najwyższy, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., odmówił przyjęcia do rozpoznania skargi kasacyjnej, nie znajdując też okoliczności, które obowiązany jest brać pod uwagę z urzędu w ramach przedsądu.

Sąd Najwyższy nie orzekł o kosztach postępowania kasacyjnego z uwagi na fakt, że postanowienie wstępne nie jest orzeczeniem kończącym postępowanie w sprawie.

Jacek Grela

[S.J.]

[SOP]